

De recta vivendi ratione (capita xc)

Περὶ ὀρθοῦ βίου κεφάλαια 4'

1 α'. Ὄρθου βίου ὀρέγη; Ταπεινοφροσύνην ἄσκησον· ταύτης γὰρ ἐκτὸς ὀρθὸς βίος οὐχ ἴσταται. 2 β'. Ὀδοιπόρος ἀνὴρ ἀρχὴν ὁδοῦ ἀπολέσας, ἐν ἀλλοδαπῇ χώρᾳ ὁ τοιοῦτος πλανᾶται· καὶ ὁ ἐκκλίνας ἑαυτὸν τῆς ὁδοῦ τῶν ταπεινῶν, οὐ πῆξει σκηνὴν αὐτοῦ ἐν παρεμβολαῖς ὁσίων. 3 γ'. Ἔργασαι ἐν ταπεινοφροσύνῃ πάντα τὰ ἔργα σου, ἐπ' ὀνόματος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ἐν τούτῳ ὑψωθήσεται σου ὁ καρπὸς εἰς οὐρανόν. Ἡ γὰρ ὑπερηφάνεια ἔοικεν ὑψηλοτάτῳ δένδρῳ σεσηπότι, πάντοθεν εὐθρόπτους ἔχοντι τοὺς κλάδους· καὶ ἀνελθὼν ἐν αὐτῷ ταχέως κατερράγη ἐξ ὕψους. 4 δ'. Ἀρχὴ ἐγκαταλείψεως ἀνθρώπου, ἀφιστᾶν ἑαυτὸν τῆς ταπεινοφροσύνης· καὶ ὁ ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ Θεοῦ, πνιγίσεται, ὡς Σαοὺλ ὑπὸ πονηροῦ πνεύματος. 5 ε'. Πνιγμὸν χαλεπὸν ἡγοῦ τὰς τῶν ἀμαρτιῶν συνοχάς, καὶ τὸ μὴ ἀναδύναί ἐκ τῆς πλημμύρας αὐτῶν, ἕως ὥρας θανάτου. 6 ς'. Ἐὰν κατανοήσης ἀκριβῶς, εὐρήσεις τὰς παγίδας τοῦ Ἐχθροῦ κεχρισμένας μέλιτι καὶ γλυκασμῶ· ἴν' ὁ θέλων γεύσασθαι τοῦ μέλιτος ὑπὸ παγίδος συλληφθήσεται. 7 ζ'. Μὴ ἐπιθύμει τοῦ τοιοῦτου μέλιτος, καὶ ὑπὸ παγίδος οὐ μὴ ἀλοίης· ἡ γὰρ γλυκύτης αὐτοῦ ἔσχατον χολῆς καὶ πικρίας ἐμπιμπλᾷ τοὺς ἰδίους ἐραστάς. 8 η'. Ταπεινοφροσύνην ἀγάπα, καὶ ὑπὸ παγίδος διαβολικῆς οὐ συλληφθήσῃ ποτέ· ἀνώτερος γὰρ ἔση σφόδρα τῶν παγίδων τοῦ Ἐχθροῦ, ὑπὸ ὀξυτάτου πτεροῦ κουφιζόμενος αἰεὶ. 9 θ'. Ἐὰν θεάσῃ τινὰ νεανιευόμενον, πιθανὸν τῇ ὄψει καὶ ἀνθηρὸν τῇ ἐσθῆτι, ὄχλον σωμάτων περιφέροντα, μὴ ζηλοῦ, μηδὲ θορυβοῦ· ἀλλ' ἐγκρα τῆς γενοῦ τοῦ διανοήματος καὶ ὄψει αὐτὸν μετ' ὀλίγον σβεννύμενον. Μόνοι γὰρ ἐξήνθησαν καὶ διέλαμψαν οἱ κατὰ βούλησιν Θεοῦ πολιτευσάμενοι. 10 ι'. Οἱ γενόμενοι σπουδαῖοι, εὐάρεστοι τῷ Κυρίῳ, οὐ προσεῖχον τοῖς ἀνθηροῖς τοῦ βίου· ἐπιστάμενοι σαφῶς, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου ταχὺ ξηρανθήσονται· ἡμεῖς δὲ οἱ ἀμελεῖς, ἐὰν θεασώμεθα πολυσαρκίαν σώματος, ἐρυθρὸν ταῖς παρειαῖς, τοῦτον μακαρίζομεν, κἂν ἐσχάτη ἀσεβεία κατάκειται ὁ τοιοῦτος· πόρρω ἀφ' ἑαυτῶν ρίψαντες τὸν ἐπίπονον βίον, οὐκ ἐπιστάμενοι ὁποῖον ἀξίωμα ἔχει τῶν ἀσκητῶν ὁ βίος. Τούτου χάριν σωφροσύνη μεμίσηται παρ' ἡμῶν, καὶ ὁ ἀγιασμὸς ἐβδέλυκται. 11 ια'. Μὴ πρόσχωμεν, ἀδελφοί, παιδικοῖς ἀθύρμασιν, ἀλλὰ τέλειον βίον ἀναλάβωμεν αἰεὶ, ἵνα μὴ στερηθῶμεν τῆς χαρᾶς τῶν ἀσκητῶν, καὶ παραδοθῶμεν εἰς αἰώνιαν κόλασιν. 12 ιβ'. Μακάριος ὁ πιανθεὶς ταῖς ἀγαθαῖς ἐλπίσι, καὶ λαμπρυνθεὶς ἐν ἀγαθαῖς ἐννοίαις· τὸ γὰρ κλέος τούτου πολὺ καὶ ἄληκτον. 13 ιγ'. Ἡσυχίαν μεταδιώξωμεν, ἵνα θεωροῦντες τὰ ἑαυτῶν πλημμελήματα ταπεινωθῶμεν αἰεὶ, καὶ οὐχ ἵνα θρέψωμεν οἰήσεως λογισμὸν ἢ πονηρίας, καθάπερ τὰ ἰοβόλα ζῶα. 14 ιδ'. Ἀγαπήσωμεν τὴν ἡσυχίαν, ἵνα σχῶμεν καθαρὰν τὴν καρδίαν καὶ ἄσπιλος φυλαχθῇ ἀπὸ φθορᾶς ἀμαρτιῶν, ὃν ἐπιστεύθημεν, ναός. 15 ιε'. Καλὴ ἡ προσευχὴ μετὰ στεναγμῶν καὶ δακρύων, καὶ ταῦτα καὶ ἡσύχως προχεόμενα. Τὸ δὲ εἰς ἀκουστὸν κράζειν ἀνθρωπαρεσκείας σημεῖον. Ὁ δὲ ἐν γνώσει καὶ πίστει προσευχόμενος, τὸν Κύριον ἐνώπιον αὐτοῦ προορᾷ, καθότι ἐν αὐτῷ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμεν. 16 ις'. Ἐὰν πεπώρωταί σου ἡ καρδία, κλαῖε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἐπιστάζη σοι φωτισμὸν γνώσεως, καὶ μὴ σκώπτει τοὺς ἐν θερμότητι καρδίας βοῶντας εἰς οὐρανόν. 17 ιζ'. Ὁ γὰρ σκώπτων τοὺς πονητικούς, δοῦλον παρέσχεν ἑαυτὸν τῷ Δολίῳ, ἐκείνου ἐπιτελῶν τὰ μυστὰ θελήματα. Ὁ τοιοῦτος οὐ μὴ εὖρη χαρὰν τὴν ἡτοιμασμένην τοῖς δούλοις τοῦ Κυρίου. 18 ιη'. Σὺ δέ, ἀσκητά, ἐν γνώσει ἐπιτέλει τὰ ἔργα σου πάντοτε, καὶ μὴ διδῶμεν ἀφορμὴν τοῖς ζητοῦσιν ἀφορμὴν. 19 ιθ'. Οὐαὶ τῷ ἀνελεήμονι· καὶ

οὐαὶ τῷ δολίῳ· καὶ οὐαὶ τῷ τρυφητῇ· πικρὸς γὰρ συναντήσῃ αὐτοῖς ὁ ἄδης.
Ἐποδοῦλους γὰρ ἑαυτοὺς παρέχουσι χάριν γαστριμαργίας, καὶ τὸν Θεὸν ἀθετοῦσιν,
ἵνα ἀρχὴν καὶ ἀξίαν εὐρωσιν ἐν τῷ ματαίῳ βίῳ τούτῳ. Ἦλθεν ἄφνω θάνατος,
ἐξήρανε τὸν λαιμόν, ἐν ᾧ τὰ λαμπρὰ ἐδέσματα ἐδέχοντο συνεχῶς, κατήργησε τὴν
ἀρχὴν, δι' ἧς ἠθέτουσαν τὸν ποιήσαντα αὐτοῦς. Ἐρριπταὶ λοιπὸν ἐπὶ γῆς, ὡς κοπρία, τὰ
σώματα τῶν ἀθλίων, καὶ ἄγονται αἱ ψυχαὶ εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. 20 κ'. Τὰ τερπνὰ
τοῦ βίου θεωρῶν, πρόσεχε μὴ ἐλκυσθῆς· ἐν αὐτοῖς γὰρ κέκρυπται ἡ παγὶς τοῦ
θανάτου. Καὶ γὰρ ὁ ἀλιεὺς οὐ γυμνὸν χαλᾶ τὸ ἄγκιστρον. 21 κα'. Τῇ ἐπιθυμίᾳ ὁ
Ἐχθρὸς, ὡς δέλεαρ ἐν ἀγκίστρῳ, κέχρηται, ἵνα ἄπασαν ψυχὴν ὑπεύθυνον ἑαυτῷ
κατεργάσῃται ὁ μιαρὸς. 22 κβ'. Ἡ πρώτη συλληφθεῖσα ψυχὴ παγὶς ἔσται ἐτέραις πρὸς
τὸ ἐκείνου θέλημα, ἐγγλυκαίνουσα τὰς μὴ πειρασθείσας ψυχὰς τῇ τοῦ Δράκοντος
πικρία. Καὶ γὰρ πέρδιξ συλληφθεὶς δέλεαρ ἔσται τοῖς μήπω ὑπὸ βρόχων ἀλοῦσι·
στήσας γὰρ τοῦτον ὁ θηρευτῆς, κύκλῳ αὐτοῦ τοὺς βρόχους, τοὺς καλῶς ἵπταμένους
θηρεύει. 23 κγ'. Τὴν ἀρετὴν ἄσκει μὴ ἐκκακῶν ἐν τοῖς πόνοις· δίχα γὰρ πόνων ἀρετὴ
οὐ γνωρίζεται. 24 κδ'. Ἄνω ἔχε ἐν τοῖς πόνοις τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα· καὶ θεωρῶν τὴν
χαρὰν ἐκείνην, οὐ παραιτήσῃ τοὺς πόνους. 25 κε'. Πόνον πόνει ἐμπόνως, ἵνα
διαδράσῃ τῶν ματαίων πόνων τοὺς πόνους· οἱ γὰρ πόνοι τῶν δικαίων καρπὸν ζωῆς
βλαστάνουσιν· οἱ δὲ τῶν ἀμαρτωλῶν, πλήρεις εἰσὶν ἀγχόνης. 26 κς'. Κατὰ Θεὸν
ὑπόμεινον τὰς θλίψεις τοῦ ἐνεστῶτος βίου, καὶ οὐ ματαιωθήσῃ τῆς ἐλπίδος τῶν
Ἁγίων. Ὁ γὰρ ζυγὸς τοῦ Ἐχθροῦ λύπην ἔχει ἐν ἑαυτῷ τὸν θάνατον τίκτουσαν. 27 κζ'.
Οἱ μάταιον βίον πονοῦντες, τοὺς ἐν γνώσει πονοῦντας ὑποσκελίσαι βούλονται, ἵνα
μὴ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸν ἔλεγχον ἔχουσιν· ἡ δὲ ἐκείνων κατάπτωσις στεφανίτας
ἀναδείκνυσι τοὺς τῆς εὐσεβείας ἀθλητάς. 28 κη'. Ταπεινοφροσύνην ἄσκησον, ἵνα
μηδὲν ζημιωθῆς τῶν καλῶς εἰργασμένων· εἰ δὲ ταύτην ἀπόσῃ, σὺν τοῖς
ματαιοπόνοις καὶ αὐτὸς λογισθήσῃ. 29 κθ'. Χειραγωγεῖν ψυχὴν βούλει· Ἀσφαλίζου
σεαυτὸν πάντοθεν ὡς συνετός, ἵνα μὴ καταποντισθῆς ὑπὸ ἡδονικῶν λογισμῶν, καὶ
τὸ πτώμα ἐν τῷ λιμένι γένηται. 30 λ'. Ἐὰν λιμένα βούλει εἶναι ἀσφαλῆ, τοὺς
προβόλους ἀλκίμους καθεδραίωσον, ἵνα μὴ ὑπὸ λαίλαπος ἡδονῶν σαλευθῶσιν
εὐχερῶς, καὶ ναυάγιον ἀντὶ λιμένος ἔσῃ. 31 λα'. Μὴ ἔμπλεκε ἄγκυραν τῇ ἀγκύρᾳ,
ἐὰν κοῦφόν τι ὑπολέλειπται ἐν σοί, ἵνα μὴ κατασπασθῆς ὑπὸ παθῶν εὐχερῶς. Ὁ γὰρ
βουλόμενος ἀνελκύσαι τὸν πεσόντα ἐν λάκκῳ, ἀνδρείῳ λογισμῷ ἐπιλαβέσθαι
ὀφείλει, ἵνα μὴ ὑπὸ τῆς ἐκείνου ἀγκύρας κατασπασθῆ ἐν τῷ αὐτῷ βόθρῳ. Οἱ γὰρ
ἐμπαθεῖς λόγοι, ὅταν εὐρωσι χῶρον, ὡς ὑπὸ ὀγκίνων καθέλκουσι τὴν ψυχὴν. 32 λβ'.
Φεῦγε αἰεὶ συντυχίας ἐπιβλαβεῖς, καὶ ἐν εὐδίαίς πολλὴ ἡ ψυχὴ σου. 33 λγ'. Βλάβος
καθίσταται μοναχός, μὴ πράττων ἐν συνέσει πνευματικῇ πάντα αὐτοῦ τὰ ἔργα.
Ἀκεραίους γὰρ καὶ σοφοὺς βούλεται ὁ λόγος ὑπάρχειν πάντας ἡμᾶς. 34 λδ'. Ἐὰν μὴ
ἐπυρώθῃς σφόδρα ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μὴ θέλε ἀκούειν ἀλλοτρίους
λογισμοὺς. Διττὸν γὰρ πόλεμον εὐρήσεις ἐν αὐτοῖς· προηγουμένως μὲν τὸ ταῖς
μνήμας τῶν ἀκουσθέντων ἐνασελγαίνειν τὴν ψυχὴν· ἐπὶ τὰ δὲ ἐναντίωσιν φέρειν
ὑπὸ τοῦ ὑποθέμενου, ὅταν μὴ γενναίᾳ ψυχῇ τὰ πάθη ἀνατρέψῃ τῇ σταυροφόρῳ
δυνάμει. Ὁ γὰρ τοιοῦτος, ὅταν πάλιν ἐξ ἀμελείας τοῖς αὐτοῖς περιπέσῃ πάθεισιν, ὃν
εἴλετο διορθωτὴν, ὡς πολέμιον καθορᾷ. Ἐκεῖνος δέ, ἐὰν ἢ συνετός, λήθην
προσποιεῖται πρὸς τὸν ὑποθέμενον αὐτῷ. 35 λε'. Ὡσπερ τις ἔχων περιστερὰν ἐν
οἴκῳ, καὶ εὐροῦσα ἀνεωγμένην θυρίδα ἐκπετασθεῖη τοῦ οἴκου, οὐ μετὰ ράβδου ἢ
λίθου τὴν ἀνάκλησιν ποιεῖται ταύτης, ἀλλ' ἐπιρράνας σπέρματα, ἐν συνέσει
βούλεται ταύτης ἐπιλαβέσθαι. Πολλῆς τοίνυν συνέσεως καὶ ἐμπειρίας ἐπιδέεται, ὁ
τὸν ρύπον τῶν λογισμῶν καθῆραι βουλόμενος. 36 λς'. Ἐὰν τῇ ἀναγνώσει κέχρησαι,
μὴ τὸ γοργὸν καὶ ῥητορικὸν δίωκε μόνον· μηδὲ ἄχρι τούτου ἔστω σοὶ τὸ
σπουδαζόμενον, ἵνα μὴ ὁ τῆς αὐταρεσκείας δαίμων πλήξῃ σὴν καρδίαν. Ἀλλὰ

καρπίζου ἐξ αὐτῶν τὰ τῆς ψυχῆς ἰάματα, ὥσπερ ἡ σοφὴ μέλισσα ἐπισυνάγουσα ἐκ τῶν ἀνθῶν τὸ μέλι. 37 λζ'. Ὡσπερ κενόδοξος ἀνὴρ, τῇ περιουσίᾳ πένης ὢν, ἐπιθῆ ἑαυτῷ ὄνομα βασιλέως, οὐκ ἔστι δὲ βασιλεύς, οὕτω καὶ μοναχὸς κρυφῆ ἑσθίων καὶ ἐπὶ τραπέζης ἀδελφῶν ὑποκρινόμενος ἀσιτεῖαν καὶ ἐγκράτειαν, οὐκ ἔστιν ἀσκητῆς· ἴστον γὰρ ἀράχνης ὁ τοιοῦτος ὑφαίνει. Οὐ γὰρ τὴν τῶν Ἁγίων ὁδὸν ὀρθὴν βαδίζει, ἀλλὰ τὴν τῶν ἀνθρωπαρέσκων· πρὸς δὲ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔφησεν· διεσκόρπισεν ὅστ' ἀνθρωπαρέσκων. 38 λη'. Ἐὰν ἀπετάξω τῷ κόσμῳ, ἐπιμελοῦ τοῦ ἔργου σου, ἵνα τοῦ ζητου μένου μαργαρίτου ἐπιτύχῃς. Τινὲς γὰρ ἀποταξάμενοι τῷ κόσμῳ, ἀνεχώρησαν τοῦ βίου, οἱ μὲν καὶ στρατεῖαν καταλείψαντες, οἱ δὲ καὶ πλοῦτον διασκορπίσαντες. Ἐσχατον δὲ ἰδίῳ θελήματι ἀχθέντες κατέπεσον. Καθότι οὐδὲν ταλαιπωρότερον θελήματι ἰδίῳ κρατεῖσθαι καὶ μὴ κατὰ βούλησιν Θεοῦ πολιτεύεσθαι. Οὗτοι μὲν γὰρ τῇ αὐθεντικῇ πύλῃ ὑπεκρίθησαν ὑποκεχωρηκέναι τῶν τοῦ βίου πραγμάτων, τῇ δὲ παραθύρᾳ εὐρηναὶ ἐνδότερον. 39 λθ'. Ὡσπερ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, μετὰ τὸ ἐξελεῖν τῆς καμίνου τῆς σιδηρᾶς καὶ διασωθῆναι διὰ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ ἀπολαῦσαι τοιούτων δωρεῶν, θελήματι ἰδίῳ ἀχθέντες εἰς τὴν ἡπειρον ἐναυάγησαν, καὶ ἐκ τοσούτου πλήθους τῶν ἠριθμημένων, δύο ἐσώθησαν, οἱ τὸ λόγιον Κυρίου μὴ παραπικράναντες καὶ τὴν βουλὴν τοῦ Ὑψίστου ὁσίως φυλάξαντες. 40 μ'. Οἱ ἀποταξάμενοι τῷ κόσμῳ οὐδὲν κοινὸν ἔχουσι μετὰ τοῦ κόσμου. Οὗτοι, κὰν εἰς κεφαλὴν καταστῶσιν, ὡς μὴ ἄρχοντές εἰσιν· εἰ δὲ καὶ καθαιρεθῶσιν, οἱ αὐτοὶ τυγχάνουσι τῷ λογισμῷ. Οἱ δὲ παρενεχθέντες τοῦ εὖσε βοῦς λογισμοῦ, πρὸς μὲν τὰ ἡδέα τοῦ κόσμου πρόχειροι τυγχάνουσι, καὶ οὐκέτι λοιπὸν περὶ ἀρετῆς ὁ ἀγὼν αὐτοῖς ὑπάρχει· ἀλλὰ τὸν ζυγὸν ἀπορρίψαντες ἐπιμελεστέως οἰκοδομοῦσιν, ἃ πάλαι καλῶς κατέλυσαν. Ὡσπερ γὰρ παρθένος σεμνοτάτη ἐν ταμείῳ θαλαμνομένη τὰς αἰσθήσεις διαφθαρεῖ, τὴν αἰδῶ ἀποβαλοῦσα ἀναισχύντως τὰ ἀθέμιτα ἐπιτελεῖ, μήτε Θεὸν φοβουμένη, μήτε ἀνθρώπους ἐντρεπομένη· ἀλλ' οὐ παρὰ τοῦτο τὰς χεῖρας Θεοῦ διαδράσει. Ἡ γὰρ ἡμέρα ἐκάστου τὸ ἔργον δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ δοκιμασθήσεται. 41 μα'. Μακάριος ὁ ἔργῳ κηρύσων τὴν ἀρετὴν. Τὸ γὰρ λέγειν τὰ οἰκεῖα τῆς ἀρετῆς καὶ τὰ ἐναντία πράσσειν, οὐ σώζει. Ὡσπερ οὐδὲ ὁ περὶ σωφροσύνης διαλεγόμενος καὶ φαῦλα διαπραττόμενος τῶν βραβείων ἐπιτεύξεται. 42 μβ'. Μὴ κατατρύχου τῇ διανοίᾳ, θεωρῶν τοὺς φιληδόνους τὰ ἡδέα ἀφόβως ἐπιτελοῦντας· τὸ γὰρ ἄνθος αὐτῶν δυσωδίας μεμéstωσαι· τὸ δὲ τῶν φιλαρέτων ἐν φωτὶ διαλάμπον, εὐωδίας πεπλήρωται. Ἐπίμενε οὖν τῇ ἀρετῇ, ἵνα καὶ ἐπὶ τῶν ταῖς ὑγραῖς καὶ διαλελυμέναις ἀνακειμένων ἡδοναῖς θαυμασθήσῃ· κὰν γὰρ μὴ προφανῶς βούλωνται τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ἐν ἑαυτοῖς μακαρίζουσι τοὺς ἐργάτας τῶν ἀρετῶν. 43 μγ'. Ὅταν θεάσῃ σώματα δι' ἐπιμελείας λάμποντα πρὸς ἔρωτα αἰσχρὸν, μὴ θαύμαζε ἐπὶ τούτοις, μηδὲ ἐξαπατάτω σε ἡ τοῦ δέρματος χροὰ μετ' ὀλίγον εἰς κόνιν καταλύουσα, ἀλλὰ ψάλλε μετὰ στεναγμοῦ ἐν σεαυτῷ, λέγων· μνήσθητι, Κύριε, ὅτι χοῦς ἐσμεν. Ἄνθρωπος ὡσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ, ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ οὕτως ἐξανθήσει· ὅτι πνεῦμα διήλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπάρξει, καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν τόπον αὐτοῦ. Τὸ δὲ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν. Καὶ ἐν τούτῳ, χάριτι Θεοῦ, οὐκ ἔση αἰχμάλωτος τῷ Πονηρῷ. 44 μδ'. Δέου τοῦ Κυρίου ἐμπόνως, ὅπως χαρίσηταί σοι πνεῦμα σωφροσύνης τελείας, ἵνα καὶ ἐν ταῖς νυκτεριναῖς φαντασίαις διαδράσῃς τὰς ἐπιβουλάς τοῦ Πονηροῦ, ὃν τρόπον τις θεάσοιτο ἑαυτὸν διωκόμενον ὑπὸ θηρίου, ἢ ὑπὸ τινος μετὰ λαμπάδος πυρός, καὶ ἄλλεται δῆθεν ἀπὸ δώματος εἰς δῶμα τοῦ μὴ φλογισθῆναι ὑπὸ τοῦ πυρός. 45 με'. Ὡσπερ οὐκ ἔστι διὰ χρημάτων γράμματα ἢ τέχνην ὠνήσασθαι ἀκαματί, οὕτως οὐκ ἔστι μοναχὸν γενέσθαι δίχα ἐπιμελείας καὶ ἐπιπόνου ὑπομονῆς. 46 μς'. Ὡσπερ τὴν κεφαλὴν προτιμότεραν ἔχεις ὑπὲρ πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματός σου, καὶ εἴτε λίθος σοι ἐπαχθῆ, εἴτε ῥόπαλον, εἴτε ξίφος, τὰ λοιπὰ

μέλη τοῦ σώματος προτείνεις, ἀνακουφίσαι βουλόμενος τῆς κεφαλῆς τὴν πληγὴν, εἰδὼς ὅτι ταύτης ἐκτὸς ζῆν ἐν τῷδε τῷ βίῳ οὐ δυνατόν· οὕτως ἔστω σοι προτιμότερα πάντων ἢ πίστις τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίῳ Τριάδος, καθότι δίχα ταύτης ζῆν τινα τὴν ὄντως ζωὴν, τῶν ἀμηχάνων ἐστίν. 47 μζ'. Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ σου ἔλιπε ἐπὶ Κύριον, καὶ ἐπιβουλὰς κακούργων διαδράσεις εὐχερῶς· οὐ γὰρ παρόψεται Κύριος τοὺς δουλεύοντας αὐτῷ. 48 μη'. Ἐγλίχετο ἀπατᾶν ἡ Αἴγυπτία τὸν φιλόθεον Ἰωσήφ, καὶ τυραννικῶς ἤπειγε πρὸς τὸν διεστραμμένον σκοπόν. Ὁ δὲ νέος ἐδρόσιζε τὴν ἰδίαν ψυχὴν τῇ τοῦ Παντοκράτορος μνήμῃ, ἵνα μὴ καταφλεχθῇ ὑπὸ πυρὸς ἀνόμου. Ἦσφαλίζετο δὲ τὰς αἰσθήσεις, ὅπως μὴ δῶ χώραν ἀλλοτρίοις λογισμοῖς καὶ αἰχμάλωτος γένηται ὑπὸ ἀσέμνου γυναικός. Ἐθεώρει γὰρ αὐτὴν ἀεὶ, ὡς παγίδα θανάτου· καὶ ὑπομείνας πειρασμόν, στεφανίτης γέγονε καὶ βασιλεὺς Αἰγύπτου. 49 μθ'. Ἐδοξαν παράνομοι ἐπανίστασθαι ἐν Βαβυλῶνι κατὰ ψυχῆς ὁσίας, ἵνα μιάνωσιν αἰσχροῦς· ἄρωγόν δὲ ἐσχηκυῖα τὸν Θεὸν τὸν ὕψιστον, τούτους κατέβαλεν εὐχερῶς. Συνέδριον δὲ συστησάμενοι κατὰ τῆς μακαρίας, ὡς αὐτοὶ ἐνόμιζον, καὶ οὐκ ἔγνωσαν οἱ ματαιόφρονες, ὅτι ἐν αὐτῷ ἔμελλον δέξασθαι ἀπόφασιν θανάτου. Οὐ γὰρ παιχθήσεται ὁ ἀκοίμητος ὀφθαλμός. 50 ν'. Ἐν τῇ στενῇ καὶ τεθλιμμένη ὁδῷ βαδίσωμεν, ἀδελφοί, ἵνα τίμοι γενόμενοι φρουρὸν ἔχωμεν τὸν Θεόν. 51 να'. Οἱ μαργαρίται ἀεὶ ἐν τοῖς ἐνδοτάτοις ταμειοῖς φυλάττονται· τὰ δὲ ἄχρηστα ἤδη ἐν πλατείαις, ὡς κοπρία, περιρρίπτονται. 52 νβ'. Ἐάν τις σε λοιδορῶν ἐξεῖπη ἢ διεπράξω φαῦλα, ἑαυτὸν αἰτιῶ μάλλον ὑπὲρ τὸν ἕτερον· σὺ γὰρ τὰ σεαυτοῦ ἔργα κατήσχυνας, ὅπερ παρ' ἐτέρου ψιλῷ λόγῳ ἀκοῦσαι οὐκ ἀνέχη. Μὴ σίγαζε ἐκεῖνον τῇ ἀπειλῇ τοῦ θυμοῦ, ἀλλὰ σαυτὸν διόρθωσαι τοῦ μὴ ποιεῖν τὰ φαῦλα· ἡ γὰρ δυσωδία τοῦ ἔργου γνώριμόν σε καθίστησιν, ὅτι ἐπίβουλος ὑπάρχεις τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς. 53 νγ'. Διάσμηξον σεαυτὸν τῶν ἀθεμίτων πράξεων διὰ τῆς μετανοίας, καὶ λοιδόρου φόγος οὐ μὴ σε καταπτήξει. 54 νδ'. Ἀνθίστασο τῇ ἁμαρτίᾳ, ὧ τῆς ζωῆς ἐργάτα, καὶ μὴ φοβοῦ πειρασμοῦ παρουσίαν· οὐ γὰρ βλάψει ἡ πείρα τὸν γενναῖον ἀθλητὴν. 55 νε'. Δεῖ οὖν ἡμᾶς διὰ τοῦ πυρὸς τοῦ θείου τῷ πυρὶ ἀνθίστασθαι. Ὡσπερ ἡ πλίνθος ὠμὴ οὕσα ἀσθενὴς ὑπάρχει καὶ ἐπίσαθρος, ἠνίκα δὲ προσομιλήσῃ τὸ πῦρ, καὶ τὴν ὄπτησιν δέξεται, τέλος γίνεται πυρὶ καὶ φραγμός τοῦ ὕδατος. Καὶ ὡσπερ ἐν κεραμίῳ ὕδωρ, οὕτως ἡ κάμιнос συνέχει ἐν αὐτῇ τὴν ἐξαφθεῖσαν φλόγα· αὐτὴ δὲ ἡ κάμιнос ἐκ πλίνθου διήρτηται. 56 νς'. Γενοῦ καὶ αὐτὸς στιβαρὸς ἐν πειρασμοῖς καὶ θλίψεσι, καὶ ἀντίστα ταῖς ἐμπυρακτούσαις ἡδοναῖς, ἵνα μὴ ὡσπερ ἡ ὠμὴ πλίνθος ὑπὸ σταγόνων ὑετοῦ διαλυθῆς, καὶ ἦν δοκεῖς πῆξιν οὐκ ἔχη. 57 νζ'. Μὴ, ὃ δοκεῖς πράττειν καλόν, ἀγαθὸν εἶναι ἡγοῦ, ἀλλὰ τὸ μαρτυρούμενον ὑπὸ ἀνδρῶν εὐσεβῶν. 58 νη'. Ἄκουε τῆς φωνῆς τοῦ Κυρίου, ἵνα σοι βοηθήσῃ καὶ τὰς χεῖρας ἐπιβάλῃ ἐπὶ τοὺς θλίβοντάς σε καὶ τοὺς ἐχθρούς σου ταπεινώσῃ· ἵνα μὴ παρακούσας ἀκούσῃ· ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν καρδιῶν αὐτῶν, πορεύονται ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν. 59 νθ'. Ἀγωνίζου μὴ δουλεύειν ἰδίῳ θελήματι, ἀλλ' ὑπήκοος γενοῦ τῶν φοβουμένων τὸν Κύριον, καὶ ἐν τῷ ἔλεει τοῦ Θεοῦ συντρίψεις τὴν κεφαλὴν τοῦ Δράκοντος. Ἐν ὅσῳ δὲ καταφέρῃ ραδίως πρὸς τὰ σεαυτοῦ θελήματα, γίνωσκε σεαυτὸν μακρὰν ἀφεστηκότα τῆς τελειότητος· καὶ ὅσον ἀπέχη τελειότητος, τοσοῦτον ἐπίδῃ παιδείας τε καὶ διδασκαλίας. 60 ζ'. Ὑπόμεινον τὴν θλίψιν ἐν Κυρίῳ, ἵνα χαρὰ σε περιλάβῃ· ὑπόμεινον τὸν κόπον, ἵνα εὖρης τὸν ἔγκαρπον μισθόν. Ὁ λατόμος κόπτων τὴν πέτραν, καὶ ὁ χαλκεὺς ἐλαύνων τὸν σίδηρον, κομιοῦνται τὸν μισθόν. 61 ζα'. Ὁ φεύγων πόλεμον, οὐδὲ λαφύρων κρατήσῃ· καὶ ὁ φεύγων παιδείαν, ἐν φρονίμοις οὐ διαμεριεῖται κληρὸν. 62 ζβ'. Ἀνάβηθι εἰς ὕψος καὶ ὄψι τα γήϊνα πάντα ταπεινὰ καὶ εὐτελῆ· εἰ δὲ κατέλθῃς ἐξ ὕψους, οἰκίσκον κεκονιαμένον ἐκθαυμάσεις. 63 ζγ'. Ἐπίβα τῇ γνώσει, ὧ τῆς εὐσεβείας ἐργάτα, καὶ ἀντὶ ὀχήματός σε ἀναβαστάσει, καὶ ἐκ πολλῶν προσκομμάτων σε διαφυλάξει· οὐ γὰρ ἑάσει τὸν ἑαυτῆς

ἐραστήν λέγειν ἢ πράττειν ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. 64 ξδ'. Ὅσμη γνώσεως ἐν ἀνδρὶ τὸ ἑαυτὸν αἰτιᾶσθαι πάντοτε· αἰτιωμένου δὲ ἑαυτὸν τὸ μὴ κρίνειν τὸν ἕτερον ἐν τοῖς αὐτοῖς σφάλμασι περιπεπτωκότα. 65 ξε'. Δύο δούλων σφαλέντων, κατεκλείσθησαν ἐν φρουρᾷ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐγκλήμασιν· ἀγνώμων τοιγαροῦν ὁ ὄνειδίζων τὸν ἴδιον σύνδουλον. 66 ξς'. Τὸν περιπεσόντα πειρασμῶ μὴ γέλα κατακρίνων, ἀλλὰ προσεύχου συνεχῶς μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν· ὁ γὰρ ὑπὸ λαίλαπος λογισμῶν σκοτωθεὶς τὴν καρδίαν καὶ καταγωνισθεὶς ὑπὸ παθῶν, ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπεται καὶ Θεὸν οὐ φοβεῖται. Καὶ εἰ μὲν δυνάστης ὑπάρχει, μετὰ ἀδείας πράττει τὰ κακὰ· εἰ δὲ ἀσθενὴς καὶ πτωχός, θαρρῶν τῇ δυστροπία, ἀναισχύντως καὶ αὐτὸς τὰ φαῦλα διαπράττεται. 67 ξζ'. Μὴ γίνου φιλήδονος καταφρονητής· ἄκουε δὲ τοῦ Ἱεροψάλτου βοῶντος· ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ, καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτόν. Ὡς ἐκλείπει καπνός, ἐκλιπέτωσαν· ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός, οὕτως ἀπόλοιτο οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν. 68 ξη'. Ἐλαβες κελλίον, ὦ μοναχέ, προσεύχου συνεχῶς ἐν ταπεινῇ καρδίᾳ, ὡσπερ οἱ τρεῖς παῖδες ἐν τῇ καμίνῳ τοῦ πυρός, καὶ μὴ ποιήσεις σεαυτὸν σπήλαιον ληστῶν, ἐπιτελῶν τὰ ἀθέμιτα, ἵνα μὴ αἰσχυνοῦνται ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτε ἀποκαλύπτονται τὰ κρυπτά τῶν ἀνθρώπων. 69 ξθ'. Ὁ ἐν ἀμητῶ ἀμελῶν, εὐθηνίας ἐκτὸς ἔσται αὐτοῦ ὁ οἶκος· καὶ νῦν ὁ καταφρονῶν, ἐν καιρῶ τῶν ἀμοιβῶν, τῆς παρακλήσεως τῶν δικαίων ἐκτὸς εὐρίσκεται. 70 ο'. Ἐρχεται καιρὸς ἡμῖν, ἀδελφοί, μεστὸς φόβου καὶ τρόμου· ἡνῖκα ἀποκαλύπτονται ἃ διεπραξάμεθα ἐν κρυπτῶ καὶ σκοτίᾳ. Καὶ οὐαὶ τῇ ψυχῇ τῇ μὴ ἐχούσῃ τὸν Κύριον βοηθόν. 71 οα'. Δεῦτε, ἐννοηθῶμεν, ἀδελφοὶ φιλόχριστοι, περὶ τῆς συντελείας ἐκάστου ἡμῶν, πῶς διακείμεθα ἐν τῷ ματαίῳ βίῳ. Μάταιος γάρ ἐστι τοῖς ματαίοις ἐπιβεβιωκόσι διάγων· μακάριοι δὲ εἰσιν οἱ ἐν αὐτῷ [βίῳ] ἐμπορευσάμενοι τὴν καλὴν πραγματείαν. 72 οβ'. Ὡσπερ πλούσιος ἀνὴρ ἐν οὐρίῳ ἀνέμῳ τὸν πλοῦν διανοίγων, ἀνάκειται ἐν στρωμνῇ, ὑψηλὸν ἔχων ὄμμα, προσδοκῶν εὐφρασίαν· ἴστανται οἱ μάγειροι εὐτρεπίζοντες τὰ σῖτα, ἔπεται καὶ στρατιωτῶν στίφος· ἐπῆλθεν ἄφνω λαίλαψ, συνετάραξε τὴν θάλασσαν, συνέτριψε τὸ πλοῖον, καὶ αὐτὸς μονώτατος ἀπερρίφη ὑπὸ τῶν κυμάτων εἰς νήσους ἀοικήτους, θηρίων πλήρεις οὕσας· κράζει καὶ ὀδύρεται, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ εἰσακούων· τύπτει τὸ πρόσωπον, δονεῖται ὄλω τῷ σώματι καὶ καθ' ἐκάστην ὥραν προσδοκᾷ τὸν θάνατον. Ὁ πρὸ ὀλίγου σοβαρὸς τήκεται τῷ λιμῷ καὶ τῷ φόβῳ, καὶ ξηραίνεται δίψει, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ παραμυθούμενος. Οὕτως καὶ ἡμεῖς οἱ ἀμελεῖς πάσχομεν ἐπὶ ξηρᾷ· τρυφῶντων γὰρ ἡμῶν ἐν βίῳ τῷ ματαίῳ, ἦλθεν ἄφνω θάνατος, ἤρπασε τὸν ἀμελῆ καὶ ἔρριψεν εἰς φοβεροὺς τόπους, ἔνθα κολασθήσονται πάντες ἁμαρτωλοὶ, ἀθετήσαντες ἀεὶ τὸν ἴδιον Δεσπότην. 73 ογ'. Κατανοήσωμεν ἀσφαλῶς, ἐν ποίῳ φόβῳ ἔσται ὁ ὑπὸ κυμάτων ἐκριφεὶς εἰς ὄρια ἀοίκητα, καὶ μὴ ἔχων παντελεῖ παραμυθίαν τινός· ἐννοηθῶμεν τοίνυν ἐν ποίῳ φόβῳ ἔσται ὁ ῥιφεὶς ἁμαρτωλὸς ἐν τόπῳ κολάσεως. 74 οδ'. Ἡ καρδία μου στενάζει, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπιθυμοῦσι δάκρυα, καὶ ἡ ἁμαρτία μου αἰχμαλωτίζει μου τὸν νοῦν, ἵνα μὴ κατανυγεὶς δεηθῶ τοῦ Κυρίου μετὰ πικρῶν δακρῶν, τοῦ μὴ ῥιφήναί με ἐν σκότει ἐξωτέρῳ. 75 οε'. Ὁ ῥυσάμενος τὸν λαόν σου ἐκ χειρὸς τοῦ Φαραῶ καὶ ἐκ καμίνου σιδηρᾶς, καὶ διασώσας αὐτοὺς διὰ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ῥῦσαι καὶ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν, ὅπως εὕρωμεν χάριν ἐνώπιόν σου, ὅταν μέλλῃς κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς. 76 ος'. Ἐν ὅσῳ ἐν ἡμῖν ἰσχὺς ἐστι, δουλεύσωμεν τῷ Κυρίῳ ἐν εὐθύτητι καρδίας, ἵνα ἐν καιρῷ θλίψεως εὕρωμεν αὐτὸν βοηθόν, ῥυόμενον ἡμᾶς ἐκ μεγάλων κινδύνων. 77 οζ'. Τοὺς δουλεύοντας αὐτῷ ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, δοξάσει ἐν δόξῃ ἀνεικάστω· τῆς γὰρ δόξης τῶν Ἁγίων τέλος οὐχ εὐρίσκεται. 78 οη'. Κατέπτε τὸ κῆτος τὸν προφήτην Ἰωάνν, διὰ προστάγματος Θεοῦ, καὶ ὡς ἐν ταμιεῖῳ τινὶ ἐφυλάττετο ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους· ἔδου

ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ εἰς σχισμὰς ὀρέων, καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὸν ἄβυσσος ἐσχάτη· κατέβη εἰς γῆν, ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι. Κάκεϊ προσευχόμενος ἐβόα, οὕτω λέγων· ἀναβήτην ἐκ φθορᾶς ἡ ζωὴ μου, Κύριε ὁ Θεός μου. Ἄνεσχισεν ἡ προσευχὴ τὸν βυθόν, ἔτεμε τὸν ἀέρα, ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς καὶ εἰσηλθεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ Κυρίου. Μᾶλλον δὲ αὐτὸς ὁ Κύριος, ὁ πληρῶν τὴν σύμπασαν, οὐ μακρὰν ἀφίστατο τοῦ γνησίου οἰκέτου. 79 οθ'. Προσέταξεν ὁ Θεὸς τῷ κήτει, καὶ ἐξέρασε τὸν Προφήτην· καὶ ὡς ἀπὸ πλοίου ἀποβάς, ἦρχετο τοῦ κηρύγματος. 80 π'. Τρίβουσιν ἀμαρτωλοί, κατὰ δικαίων, ὀδόντας· πειρασμοὶ ὑπέρχονται· στεφανοῦνται ὅσοι· αἰσχύνονται ἀσεβεῖς, κακὰ βουλευσάμενοι κατὰ ἀγίων Θεοῦ. 81 πα'. Ἐδιώκετό ποτε ὑπὸ πονηρᾶς γυναικὸς Ἥλιου ὁ Θεσβίτης· ὁ δὲ Κύριος δι' ὀρνέου ἔτρεφε τὸν προφήτην· ἐπὶ δὲ τοῖς ἀμαρτωλοῖς λιμὸς ἐπῆλθε δεινός. 82 πβ'. Ἐν ἄρματι πυρίνῳ ἀνελήφθη ὁ προφήτης Ἥλιου· ἡ δὲ ἄνομος Ἰεζάβελ ἐξ ὕψους τοῦ ἑαυτῆς οἴκου καταρραγεῖσα ἐπὶ γῆς, κατεβρώθη ἐν πλατείαις πόλεως. 83 πγ'. Ἔβαλον οἱ παράνομοι τὸν προφήτην Ἰερεμίαν ἐν τῷ λάκκῳ τοῦ βορβόρου, μὴ ἀνεχόμενοι ἀκοῦσαι λόγον θεοσεβείας. Ἦκουσε τὴν τόλμην αὐτῶν Ἀβιμέλεχ ὁ Αἰθίοψ, λευκὸς ὑπάρχων τῇ ψυχῇ καὶ τῇ πίστει ἐξαστράπτων, ἤλεγξε τὸν βασιλέα ἐπὶ παρανομίᾳ. Ἔλαβεν ἐξουσίαν, ἀνείλκυσε τὸν προφήτην, καὶ ἔτυχεν εὐλογίας. 84 πδ'. Ἐπέστησαν οἱ πορθοῦντες ἐπὶ τοὺς πορθήσαντας αἰεὶ τοὺς τοῦ Θεοῦ προφήτας, καὶ ἐδόθη ὁ λαὸς τῶν Ἑβραίων ἐν χειρὶ τῶν πολεμίων. Εἶδον οἱ πολέμιοι τὸν προφήτην τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔλυσαν ἐκ τῶν πεδῶν δῶρα προσκομίσαντες· ἐθεώρουν γὰρ αὐτὸν ἐν πολλῇ εὐσεβείᾳ. Ὡσπερ γὰρ ὁ βασιτάζων λύχνον φωτίζει τοὺς παρόντας, οὕτως ἐστὶν ἡ ἀρετὴ πάντοτε, τὸ κλέος αἰεὶ βασιτάζουσα. 85 πε'. Ἔβαλον τὸν προφήτην Δανιήλ οἱ ἀσεβεῖς εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων διὰ θεοσέβειαν, ὅπως ὑπ' αὐτῶν καταβρωθῆ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν οἱ ἄνομοι, ὅτι εἰς ἐντροπὴν ἰδίαν τοῦτο κατεργάζονται. Ὁ δὲ Κύριος ἐν χειρὶ τοῦ Ἀββακούμ, καὶ δι' ἀγγέλου ἀγίου, ἄριστον ἀπέστειλε τῷ γνησίῳ οἰκέτῃ. Οἱ δὲ ἄγριοι θῆρες ἰδόντες τὸν προφήτην ἐν μέσῳ αὐτῶν, κύπτοντες προσεκύνουν· δύναμις γὰρ οὐράνιος ἐνέφραξε τὰ στόματα τῶν λεόντων τοῦ μὴ λυμαίνεσθαι τὸν δίκαιον. 86 πς'. Ἀνείλκυσαν τὸν Προφήτην ἐκ μέσου τῶν θηρίων, καὶ ἐξηλέγχετο ἐκ μέρους ἡ ἀσέβεια αὐτῶν, θεασάμενοι αὐτὸν ὡς νυμφίον ἐκ παστοῦ, στίλβοντα τῷ προσώπῳ καὶ τῇ δόξῃ λαμπόμενον. 87 πζ'. Εἰκότως τὸ δεύτερον ἀμφέβαλον Βαβυλωνίων τὸ ἔθνος, μὴ ἄρα ἐκαχέκτησαν οἱ ἄγριοι θῆρες, τοῦ μηκέτι ἐσθίειν τῶν ἀνθρώπων τὰ σώματα· ἔκτιν γὰρ ἡμέραν ποιήσας ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ ἀνὰ μέσον τῶν ἐπτὰ λεόντων, πᾶσα διαφθορὰ οὐχ εὐρέθη ἐν αὐτῷ. Τῇ δὲ ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς πενηθῆσαι τὸν δίκαιον, κύψας δὲ ἐν τῷ λάκκῳ, θεωρεῖ αὐτὸν καθήμενον μεταξὺ τῶν λεόντων, ὥσπερ ποιμένα ἀνὰ μέσον τῶν ἰδίων προβάτων. τούτου χάριν εἰκότως ἠμφισβήτησαν οἱ ἄπιστοι περὶ τῆς τούτου σωτηρίας. Ἦνίκα δὲ ἐνεβλήθησαν ἐν τῷ λάκκῳ τῶν λεόντων οἱ ἐχθροὶ τοῦ δικαίου, θεασάμενοι αὐτοὺς μεληδὸν σπαραχθέντας, καὶ τῶν ὀστέων αὐτῶν λεπτὴν θέντων εἰς τέλος, λίαν θαυμάσαντες ἀνεβόησαν ἰσχυρῶς· μέγας εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τοῦ Δανιήλ. 88 πη'. Οἱ τρεῖς παῖδες οἱ περὶ Ἀζαρίαν μὴ προσκυνήσαντες τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ, ἰσχυρῶς πεδηθέντες ἐρρίφησαν εἰς τὴν ἐξαφθεῖσαν φλόγα· τὸ δὲ πῦρ οὐ κατετόλμησε φλογίσαι τρίχας αὐτῶν· ἀλλ' ἐξελθοῦσα ἡ φλόξ ἐνεπύρωσε τοὺς ταύτην ἐκκαύσαντας. 89 πθ'. Ταῦτα οὖν ἐννοοῦντες, ὧ γνήσιοι ἀδελφοί, μὴ εὐρεθῶμεν ἀδόκιμοι ἐν καιρῷ τῶν πειρασμῶν· διὰ γὰρ τῆς ὑπομονῆς τῶν πειρασμῶν μεγαλύνονται [γὰρ] οἱ θεοφιλεῖς αἰεὶ. 90 ς'. Ὡς ἔτι ἐν ἡμῖν ἰσχὺς ἐστὶ, δουλεύσωμεν τῷ Κυρίῳ ἐν φόβῳ καὶ εὐθείᾳ καρδίᾳ καὶ ἐν καλῇ προαιρέσει· ἵνα ἐν καιρῷ πειρασμοῦ βοηθήσας τῇ ἡμῶν ἀσθενείᾳ, στεφανηφόρους ἀναδείξας, εἰσάξῃ ἡμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. Ἀμήν.